

IAGAN AMEIH

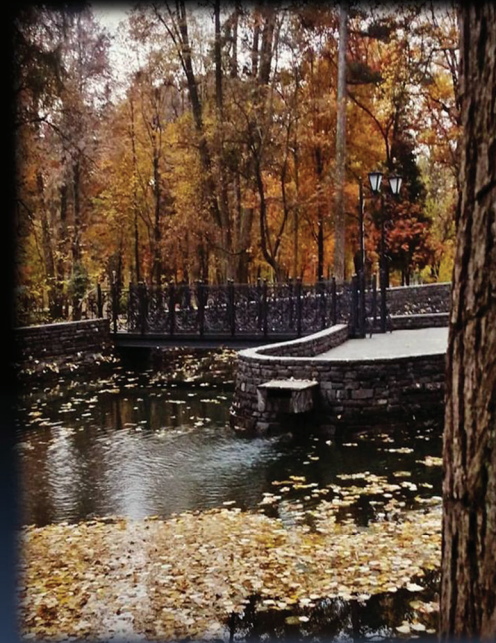
IAGAN AMEIH

Năluca nopții

„Năluca Nopții ne propune o călătorie, o Mare Călătorie, prin corpul uman astral, decăzut din aura originală a divinității. Conchide implacabil poetul: „porțile cerurilor se/ deschiseră închizându-se apoi/ în candoare și taină/ era încă o zi a șaptea. Să înțelegem cumva că dintotdeauna și de-a pururea cele 7 Zile ale Creației se deschid și se închid într-o acoladă repetitivă și monotonă a râului nemântuit din om? Sau poate POETUL covârșit de contradicțiile insolubile din paradigmele sacrosancte ale lumii civilizatoare, lasă liberul arbitru al imaginarului să compenseze insuficiența cognitivă? Mihai Ganea face o temerară tentativă: însumează locuri comune ale gândirii modern urbane, le obnubilează printr-un puternic imaginar al senzualității inocente, obligă cititorul să transgreseze din materialitate în inefabilă și pură transcendență”

VIRGINIA PARASCHIV

Năluca nopții

ISBN 978-606-8423-29-6

TRANSILVANIA

IAGAN AMEIH

Năluca nopții

COPERTA: Mihai Ganea
TEHNOREDACTARE: Alin Oltyan
COMENTARII: Virginia Paraschiv

EDITURA TRANSILVANIA

Editură acreditată de:

MINISTERUL CULTURII, nr. 966-967

Data 26.09.1991

Adresa: Str. Luminişului nr5/7

430333, Baia Mare

Tel: 0362 401 599

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

IAGAN AMEIH

Năluca nopţii / Iagan Ameih. - Baia Mare : Editura Transilvania, 2016

ISBN 978-606-8423-29-6

821.135.1-31

IAGAN AMEIH

NĂLUCA NOPTII

și alte poeme

EDITURA TRANSILVANIA - 2016

năluca nopții

Isaia 34:14

supuși umerii nopții se lasă peste
lăcașul din grotă
secera lunii clipește condescendentă
mai sus de cea de-a cincea întâlnire cu
pământurile descompuse de umbre

armonia pandorelor în fugă spre
podiușul cel mare,
o smulse din calea spiritului iar ea
a doua nudă
trecu prin punctul stăpânirii de sine
înaintea șarpelui

mușcând ușor din bucuria de a trăi
acesta abia își descuamase gândul viclean
printre bambușii din grădină
mângâind stâlpul cerului cu tihnă

atingând călcâiul stâng al nudei
cu limba despicață în trei

se cățăără lacom peste gamba străvezie spre
pulpa și coapsa ce-l ademeneau
adulmecând otrava neîmplinirilor de la
înțepenirea prelungită

iată șanțul cu apă murmură el îmbrățișând ca
o spirală pântecul rotund prin
locul săritorilor în cerc

a doua nudă dezgoli șarpele sprijinindu-l de
sânul stâng acolo unde fremăta întâlnirea
miresmelor de unde
îl duse spre gâtul ei alb aplecat spre
umărul drept atingându-l cu bărbia
nestâmpărată pe
capul pătrat în timp ce acesta privea
cele o sută de amânări

din mlaștina ierburilor otrăvite
izăreau ochii altei năluci
Năluca nopții

bărbatul geamăn privea prin
fereastra cerului peste
colina negustorilor de umbre

din izvorul podișului întâia nudă
mușcă în carnea copacului de taină
încercând să zămislească noul verb cu
gura plină de sevă
vântul împrăștia
asfințitul penelor de dimineață
mirosind flăcările

întâia nudă se
abandonă întâiului șarpe
împreunându-se cu focul

bărbatul geamăn se apropiase de a doua nudă
aceasta îi întinse plictisită cotorul aruncat de
înaintașa sa renegată din
care înghițise cu lăcomie restul cu
sâmburi încă fierbinți

are gust de sânge,
gândi bărbatul geamăn înecându-se în
graba primăverii și dilatându-și ușor partea
din mijloc a gâtului proaspăt diseminat

prin fața lor prima nudă trecu
chicotind strângând între sâni capul
întâiului șarpe

acesta își vârâse adânc coada în
pântecul robit de golul nezămisliților
însămânțându-l cu germeni și clone

dispărură în beznă unde
patru zei cu mâinile din umbră îi
așteptau dormind în peștele cu
solzi de metal incandescent

în urma lor Stăpânul încuia
grădinile cu vâlvătăi din care mușcau
demoni mutanți deflorați de blestem

dintr-o dată bărbatul geamăn și
a doua nudă se treziră din semne și
frunze alergând cu
mâinile pline de aburi

porțile cerurilor se
deschisera închizându-se apoi
în candoare și taină

era încă o zi a șaptea

epoletul albastru

pe vremuri când eram copil trăia pe vremuri
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi
o fetiță care râdea cu băieții o cunoșteam
toți pe fetița cu nume de înger Angela
și visa așa cum numai fetițele știu să viseze
la Făt Frumos la Făt Frumos și luceferi

noi băieții și ea Angela
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi
ne iubeam deopotrivă în taină nepătrunsă
o iubeam și ne iubea pe toți Angela așa
că zeii bătrâni de pe muntele Igniș
ne pizmuiau într-ascuns gândul iubirii

iar într-o zi în ziua aceea de pe vremuri
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi
călărind pe umerii munților mergător
străinul omul cu epolet albastru
a ascuns fetița sub mantaua sa uriașă
ducând-o înspre dealul din Vale
ademenind-o aiurea aiurea mai jos

prin pădurea cu apă sărată
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi

Ei zeii răi niciodată iubitori de speranță
pizmuind tinerețea plăpândă acolo
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi
au trimis cinci săgeți ascuțite de gheață
spre pieptul fetei tăinuind-o-n copaci
înghețându-i inima pe vecie inimă rece

pietre multe tresar cu cenușă din care
carnea trupurilor arse de timpuri cu pietre
puse în cușca de oase cu epolet albastru
nu pot gândi vreodată iubirea Angela și noi
am rămas în visul nestins nici de vâlvătăile
iadului iadul cu epolet albastru izărind
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi

noaptea urcând aburi și umbre-mi par visuri
Angela și stele sunt ochii fetei din rai
băiatul cu mâna întinsă alături mângâie cerul
pe iarbă culcat lângă umbra din umbre cu
minte așteptând să coboare să coboare năluca
pe scara de gheață pe scara pustie Angela
alături de firul îngălbenit al Firizei din Băi

treptele tăcerii

după ce ai sădit spaima
în lutul inimii
nestatornică
printre sloiuri și stânci
printre sicrie și ramuri
mă uiți la poarta destinului
plin de ură și patimi
apoi mori întrebându-mă
de ce miroase iarba

în carne se pierde asfințitul
îmi blestemi în rugăciuni numele
să mă mai nasc
demon
să mă mă nasc
lacrimă

să nu mai stropesc
cerul cu rouă
să-mi frâng gâtul de trestie
să nu mă porți

printre stele
ochiul mă arde și mâine
să nu crezi că zicere
e șoapta clipei nevăzută
din creierul șopârlei
oarbă e stânca

mestecă pumnul cu ceară
mă trece pe frunte
muzica serii când tace
m-am prăbușit din zbor
fără sens
fără umbră
un subiect rătăcit mă
aruncă mereu în noapte
iubirea mă doare
ochiul mă râde
ca o baladă spiritul
vrea să-mi recite poemele
în toate tonalitățile gemene
din vremea mea fugărit
de micimea celor necunoscuți
tăcerea e ceață aerul este
tăcere
piatra mă uită chipul de
lemn mă pierde seara

vântul e abur încins de
blestem

sunt balanța încremenită de ploi
simt timpul cum respiră
azi treptele tăcerii sunt cruci
de ieri șirul iernilor va fi fără soț
secundele cad ca un clopot
pe mână gânduri văd se vin
previn prevăd
în față strălucește sigur
apusul străzilor nesigure cu
triunghiuri și scăderi de
pretutindeni

dacă uitarea mea te stâmpără
nu stau
nici clipă nici dor
ci merg cu pulsul alături
picioarele ard ochiul mai
desenează prezentul
prinde formă de taină
mă ai umbră și sete
alungați doar
dincolo de iarbă și zodii
ne deșteptăm speranțele

a doua zi după

așa cum știm nimeni
nu a văzut venind sfârșitul
asta pentru că
nimeni nu-și planificase o
Apocalipsă

nu a fost un cutremur cumplit ca
să crape în felii pământul
nici o explozie nucleară devastatoare sau
o epidemie mortală ori
un asteroid gigant prăvălit
dintr-o dată nici
încălzirea globală sau
teoria lui Malthus cu
progresia geometrică

ne-am imaginat ceva măreț
ceva... magnific care
să fi meritat dispariția
omului din
peisajul cosmic
nu

nimic n-a fost din toate
lucrurile astea înspăimântătoare
pur și simplu ni
sau răcit la un moment dat
inimile

asta s-a întâmplat atunci când
a trecut cometa aceea ciudată
mai aproape de soare încât
părea că cineva
o împinge cu ciudă

așa s-a născut frica și
întunericul minții
așa s-a născut răceala din noi
indiferența invidia și
neînduplecarea
răceala din sânge a tresărit violentă
la fiecare bătaie din aripi de clopot
groaznic a început să
șuiere vântul urii din talazurile morții
demente au început să urle
scheletele canibalilor anonimi

ne mâncam unii pe alții într-o
veselie până la capăt înecați în
lava vulcanilor adormiți gata să

răbufnim în intenții macabre
la fiecă ceas de cruce și patimă

legea a devenit fărădelege
am înțeles că lumina este
artificială în rest numai
întuneric vâscos și sălbăticie
sângele rece din noi încălzea
bestia adormită trezind-o
de fiecare dată mai
seducătoare

civilizația dispăruse odată cu știința
de carte electronică după
secarea energiei electrice și a
petrolului dinții și unghiile
ni s-au tocit în lupte pentru
supraviețuire

am rămas singur supraviețuitor în
fața Judecătorului și nemișcării
eterne
singur să strig în beznă
„zadarnic e totul”
apoi să mă topesc și eu
transparent și gol
lăsând locul

elegia iubirii

1.

în pumnul meu strâns
linia vieții se-ncovoie
ca aripile răsucite ale unei păsări
timpul și spațiul au încremenit vremelnice
soarta și dragostea noastră

2.

plâng după noaptea trecută și
după ziua ce vine fără tăgadă și soare
unde noi nu mai avem loc
de cei care s-au născut mai aproape
pare reală
unda în care se răstoarnă bărcuțele
ce plutesc pe sub râul copilăriei
pline de însemnări sunt filele
care alcătuiesc bordajul acesta de frunze
mâinile noastre veverițe două

aleargă una după alta căutându-se
la troiță se desfac lujerii
dorul porților din miazănoapte
se răsfrânge în șoaptă peste albastrul
izvorului din cascada cu nume de stavă
stâncile ard zărilor tremură asfințitul
port vremea ta la cingătoarea
unde mi-am atârnat promisiunile

3.

așa visăm eu cu tine tu cu mine
eu te iubesc tu mă iubești știi veacurile
patul nostru miroase a busuioc și trandafiri roșii
luna ne știe cerul ne vede într-una
noaptea-i albastră ziua e curcubeu peste soare
adormite talazurile mării pline de noi
cântă în arbori vântul care
ne-a încins trupurile cu miros de rouă
de noi au auzit până și stelele
din constelația Pleiadelor cu tainele lor
știi totul cum ne mângâiem brațele
cum ne sărutăm cu duioșie și tandrețe cum
ne alintăm cu nume de zei și zeițe
tu îmi zici zeu suprem eu îți zic zeiță pereche

în jurul capului îți plimb gândul
lumină tu eu umbră cuminte
lumea este a tuturor noi doar plutim în ea
tu farul meu eu portul tău de liniște
tu piscul de munte eu poteca ce urcă
tainele noastre sunt norii încărcăți de ploaie
ce trec peste pajiști amăgind trecătorii
umezind doar pădurea unde
eu copac tu floare sălbatică
ne împreunăm rădăcinile
sorbim același nectar din izvoare subterane
tu râzi eu râd ne iubim peste poate
când ești fereastră eu sunt vântul care bate
când deschizi eu intru deplin
ne iubim
asta e tot ce contează pe lume
tempestele trec valurile se ostoiesc norul e nufăr
trupul tău e cald răsuflarea fierbinte
piciorul tău se-ncovoie ca un șarpe
peste coapsa mea simt puls și iubire
sângele tău curge în arterele mele
înotăm într-o mare de liniște
pereții odăii sunt cât o galaxie
glasul tău încălzește tavanul oamenii se-nfioară
de dragostea noastră plânge și gândul
cu emoția sa nesfârșită

iar timpul încă nu a venit
încă nu a venit timpul să se vorbească
de tine de mine și de dragostea noastră

4.

dar jungla este atât de plină de rece
peșterile înghețate ascund jivinele adormite
în ură de dragostea noastră
mai ascut bătrâna mea sabie de samurai
demodat
încă mai curge sânge din rana adâncă
sunt la fel ca leul din constelația care
se zbate și sfâșie zodiile
stelelor sălbatice din jur îmblânzindu-le
pentru ca picioarele tale să calce covorul
astfel de mine întins pentru praznic
unde ești
iubirea mea este o stea care cade răsturnată
în clepsidra ochiului tău

*

ultima dragoste

Pentru Virginia

aşa a fost să fie
să fi tu ultima
ultima mea dragoste
aşa a fost să fie

am bântuit lumea
nesfârşite iubiri
femei nenumărate
mi-au răscolit inima
am bântuit lumea

şi doruri nebune
mi-au umplut de lacrimi
ochii mei căprui
gânduri duioase
mi-au încins fruntea

și au trecut anii
ce repede au trecut
erai și tu undeva
floare și umbră
abur și ceață

la capătul lumii
la capătul drumului
ne-am atins mâinile
ne-am atins buzele
ultima dragoste

așa a fost să fie
să fi tu ultima
ultima mea dragoste
așa a fost să fie

ultimul cavaler

el trece cu martorul frate și prieten
dar calul îi poartă în șa ca pe trei
iar templul se zbate morganic pe zare
ei singuri și calul cu pașii de fier

departe e casa departe Mormântul
drumeții se-ndeamnă cu râvnă la șes
lăsat-au pe stâncă o cruce de sânge
ca semn pelerinii când vin la cules

prin aer prin apă și flăcări se-ndeamnă
la capătul vremii poteca cu trudă
Frumosul își piaptăună complice rugul
și șterge din cronică templul cu ciudă

zadarnic asudă o frunte nebună
sămânța-i departe prin veacuri trecută
iar cupa durerii azi plină de slavă
la locuri de taină se poartă-n Ținută

vai spada îi cade sălbatic din mână
când calul se-mpiedică greu de măslin
mai sunt trecători de păzit până-n ziuă
mai sunt hoți pe aicea și alții ce vin

vai mănăstirea cu schele e-n flăcări
armura sclipește adânc prin sutană
și marele meșter îndeamnă zidarii
să predice pâinea și vinul la strană

e primul ce merge cu tainica vorbă
e primul ce arde sub purpură cruce
și ultimul sol ce se scurge din templu
și ultimul Crist cavaler ce se duce

se pierde în zare o gură de vierme
ce-nghite cei șapte tovarăși de drum
departe vor duce din spații celeste
sămânța și cupa prin ceață și scrum

străin de noapte rătăcind

când voi sosi iubito într-o vreme
flămând străin de noapte rătăcind
nu voi găsi băiatul să te cheme
la ceas de taină în pridvor zâmbind

știu că-ți voi bate în poartă până-n zori
iubită adormită doamna mea
mă va privi atentă printre norii
din șirul de Pleiade steaua ta

voi încerca zăvoarele la uși
și geamurile le voi bate îndelung
voi răscoli grădina din țărugi
și pivnița ascunsă ca s-ajung

și voi aprinde felinarul șters de vreme
la troița din fața casei tale
voi pune un buchet de crizanteme
în liniștea livezilor egale

și nu voi înțelege că te-ai dus
departe cu băiatul tău cuminte
va picura spre zori încet de sus
ca semn profund o lacrimă fierbinte

flămând străin de noapte rătăcind
m-or alunga cocoșii-n deșteptări
și voi pleca iubito pribegind
ca să te caut iar spre alte zări

parfum de trandafiri

Lui Eugen Doga

trecea o femeie pe strada aceea
lăsând în urma ei parfum de trandafir
barbar era mirosul barbară femeia
barbară adierea aceea de zefir

mergeau trecătorii privind silueta
aiurea pe stradă cu pași legănați
un vechi gramofon ruginită trompeta
o scotea la geamul cu lei atârnați

la casa de piatră grădina cu roze
te-ndeamnă să treci pe alee
copil eu copilă tu zâna din poze
mai dăinuie-n aer parfum de femeie

și valsul acela răzbate prin vreme
și dorul acela mă chinuie iar
parfumul de roze parfum de femeie
mai dăinuie-n minte cenușă și jar

și ierni ce-nghețară de-a valma mirosul
de albi trandafiri ofiliți în iubire
mai bântuie dorul mai tulbură somnul
și astăzi cu palida lor amintire

a trecut o femeie pe strada aceea
lăsând în urma ei parfum de trandafir
barbar era mirosul barbară femeia
barbară adierea aceea de zefir

Săcel

prăvăliți sunt norii în depărtare
iar izvorul murmură albastru
sub cununa munților răsare
satul peste Iza ca un astru

aerul se schimbă-n dimineață
vitele la adăpat se cheamă
oamenii își dau pe drum bineață
lăudându-l pe Iisus cu teamă

moara veche macină cuminte
apa toarce a zilelor șireag
vasele din lut ți-aduc aminte
de bunicii ce-au plecat cu drag

duce viaductul și tunelul
trenul către șesurile grele
ce le-așterne mai în jos Ardealul
pline de lumină și de stele

în Săcel sunt zâne cosânzene
feți frumoși mai sunt aici feciori
iar de moarte nimeni nu se teme
doar un pic se-adoarme uneori

poartă satu-n inimă și taine
fermecatul munților, descântec
iar în portul de frumoase haine
Maramureș cronică și cântec

prăvăliți sunt norii în depărtare
iar izvorul murmură albastru
sub cununa munților răsare
satul peste Iza, ca un astru

la Cotul Donului

de ce a trebuit să moară tata
în stepa blestemată și sinistră
de ce a trebuit să plângă mama
o viață-ntreagă singură și tristă

de ce a curs atâta sânge Doamne
de s-a-nroșit pe dedesubt pământul
și-atâtea oase putrezesc de-a valma
sub lanuri ce le-ndoaie aspru vântul

că tot străină ne-a rămas moșia
iar limba ne-o păstrăm din ce mai greu
iar biata noastră țară România
se tânguie și zbuciumă mereu

nu mai avem păduri și ape limpezi
copiii noștri pribegesc pe-afară
ne ducem traiul de pe-o zi pe alta
nimic n-a mai rămas din biata țară

și peste toate plouă cu grămadă
de griji nevoi necazuri și amar
ne plâng în cer eroii când se-nchină
la jertfele aduse în zadar

trecut-au anii peste noi în grabă
și am uitat de mamă și de tată
la Cotul Donului ostașu-nost cuminte
așteaptă să mai moară înc-odată

o altă speranță

nu adormirea mă frânge
ci ochiul tău nemărginit
valurile sunt șoapte
cerul mă ninge nestatornic
gândul mă pierde din
ce în ce mai des
ziua e tot mai scurtă și
rece

mi-au putrezit colții
căruntă este coama leului
pe câmpul de luptă cad
oștirile filistinilor
praștia mea lovește iar
năpraznic

încă e vie nădejdea
Marele Arhitect mă-ndeamnă
să lupt mai departe
slăvit fie-i numele

atâția tineri învinși
mă copleșesc cu moartea și
visele lor sterpe
noaptea cea lungă
așteaptă cuminte o
altă speranță

ultima strigare a cocoşului roşu

După apusul soarelui fără putinţă de înţelegere
el fratele meu mai mic nu a mai zburat
scările erau goale
dispăruseră-n pământ

iar pământul răbda miliţianul
lângă chioşcul de ţigări de la policlinică
unde mama croşeta o dantelă
pâinea noastră cea de toate zilele

l-au îngropat fără cap adică
i l-au pus pe piept
deasupra mâinilor răsucite

câteva luni mai încolo spre vară
învăţam la medicină legală iar noaptea
luam urma mortului
pe sub geamurile miliţiei
dar căpitanul Pop cu procurorul Petruţ
o amăgeau pe Viola că băiatul
s-a sinucis adică
şi-a tăiat singur capul

ochiul vânăt al milițianului
arăta că deținutul se luptase
pe viață și pe moarte dar
nimeni nu știa ce făcuse
de unde venea
ce furase ce mâncase
pe cine înșelase

nici tovarășul Uglar primul secretar
nu știa motivul
s-a trezit așa alături capul
bietul băiat avea douăzeci de ani
și un slip verde în rest era gol
Marioara lui Nenea Gheorghe l-a curățat
de viermi că era cald afară
ținea căpățâna în mâini
și plângea biata fată
dar locul lui era departe
de la Severin la Maramureș
partidul are grijă de noi

Doamne ce noapte a fost
camionul un Carpați roșu
rula sub sicriul de stejar
căptușit cu tablă zincată că
așa spune legea
la vârsta asta nu sunt decât jertfe

ale clasei muncitoare
băiatul ăsta trebuie dus acasă
îngropat de partid și un
cuvânt al tovarășului prim secretar
ca un erou cum s-ar zice
al muncii socialiste

nu mai era hoț nici derbedeu băiatul
ce cuvântare frumoasă a mai fost
iar fanfara minerilor a cântat noroc bun
pe strada Horea în cimitirul orașului
băimărenii erau impresionați
nu știu dacă a fost și preotul sau
a venit mai încolo pe furiș după
plecarea tovarășilor să-i asigure
dreptul la înviere

dar femeia nu s-a liniștit peste
câteva luni drept urmare la deshumare
doctorul Cernei i-a luat capul băiatului
autori necunoscuți a zis colonelul
apoi au ascuns-o pe Viola în Sighet
la casa de nebuni securitatea nu uită
iar într-o noapte anume aleasă după
ultima strigare a cocoșului roșu
au ars între dosare cu proletară mânie
o mamă bătrână și sfântă

calea sabiei

voi urma deci calea sabiei
c-aşa este scris în cartea destinului
cu ghiara neagră a zgâriat dragonul
încă mai sângereă dâra te creez încă
mai picură lacrima te cuprind şi
aripa mai flutură dar te primesc cale
cu tot ce mă-nconjoară cuminte plutesc
pe lava ce curge în arterele golite de spaimă
mă pierd în labirintul acesta tubular
până la ultimul capilar spre cea mai
depărtată staţie celulară ultima unghie
sfidez vremea schimb etalonul
lungimea nu este pentru viaţă
cavalerul şi codul dispar în luptă
rostogolind mânia flăcări ard restul
e zgură şi scrum peste poate
plata-i pentru vrăjmaş singur o poartă
sunt torţă duşmanul se clatină
binecuvântarea munţilor este teamă
drumul meu trece prin sabie soarta

mi-o croiește tăișul iar tăișul așteaptă
la timp disperat aceeași măsură
doar eu cu războaiele mele plutesc
într-un univers fără noimă unde
pământul nu-i decât un fir de praf
suspendat într-o gaură neagră

balada șarpelui cu clopoței

Liceul "Jean Monnet"

mi-am sulemenit fața cu smacuri AVON
mi-am epilat pășărica cu Philips
hai băiete trage-mi-o bine
în merțanul albastru pe
bancheta din spate mai
sunt urme milioane de copilași
stropiți printre pulpe de-aseară
hai băiete trage-mi-o bine
am înghițit pastila după prescripție
nu-mi pasă de dirigă tata
i-a plătit ratele la apartament azi
suntem liberi tot liceul e liber
vive la France doar e ziua lor
hai băiete trage-mi-o bine
eu sunt șarpele
șarpele cu clopoței care anunță o
nouă epocă de aur cea a
mileniului trei care nu va fi deloc religios
hai băiete trage-mi-o bine
pe bancheta din spate a merțanului albastru
curg lăcrămioare

întuneric și lumină

o liniște oarbă în jur atmosfera
se termină-n aura caldă de vis
lumina zvâcnește din noapte năvalnic
lumina se naște din negru abis

când cerul ne curmă dorințe și patimi
dispare și una și alta pe rând
nimicul rămâne o vreme în urmă
și noaptea se-ntinde stăpână pe gând

lumina e tot ce se-adună din noapte
și trece prin ochi către carne și dor
fior și iubire și viață și moarte
e tot ce rămâne din zbuciumul lor

plutim în derivă prin noaptea eternă
universul ne cheamă universul ne ia
întuneric e totul întuneric lumina
întuneric vizibil atât este ea

Stejarul din Iabes (*Saul*)

în mâna lui lancea vibrează năvalnic
el singur și-a tras-o pe-o piatră cu zdrele
el singur a dat purtătorului tolba
să-i care cu scutul și coiful cu tot
armura și armele cele mai grele

l-a uns văzătorul pe creștet în grabă
și spata cu treizeci de inși de-a mâncat
aflat-au asinii pierduți prin Șalișa
și iezii și turte de pâine cu vin
cei trei la copacul din Tabor i-au dat

dar el prorocind cu prorocii alături
la Mițpa pe dealul viclean de-a rămas
când cel prea înalt îndreptându-i simțirea
prin gura trimisă muștrându-i sămânța
a scos între neamuri ascunsul din vas

și-a scris văzătorul în cartea cu dreptul
poruncă din cer așternută pe neamuri
acasă-n Ghibea ostașul de suflet
să-l ducă pe el împăratul hulit
făcut să nu vadă s-audă nimic

Nahaș Amonitul venit-a în Iabes
doar ochiul din dreapta să-l scoată-n ocară
dar solii ajuns-au degrabă-n cetate
și boii lui falnici s-au frânt în durere
blestemul să cadă pe toți răzvrățiții

când jertfa din Ghilgal se stinse în slavă
și-a dat curăția de inimă-n față
mai drept văzătorul cu lumea le zise
bătrân și albit am ajuns până astăzi
din locul acesta pleca-voi cu rost

vă judec pe voi pentru faceri de bine
când Moise și Aaron v-au scos din Egipt
de Domnul uitat-au îndată părinții
iar Domnul la Hator și Moabul v-a dat
să plângeți uitarea și dorul o vreme

trimis-am pe Ierubaal și Barac din țara
vrăjmașului Filisten să vă șteargă de frați
nu eu v-am fost slava și liniștea-lume
nu eu v-am călcat în picioare dușmanii
nu eu peste neamuri v-am pus împărați

și-a zis văzătorul doar el înțeleptul
pe Domnul îl cheamă la vremi de restriște
cu tunet și ploaie se-arată vremelnice
și spaimă de moarte sădește în voi
slăviți-l ca bunul din cer să se miște

de nu veți pierii cu-mpăratul alături
de nu vă veți teme de numele meu
nimic nefolosul nimic va aduce
poporul ales și poporului meu
îi sunt peste veacuri alături la greu

și lui îi sunt singur stăpân Dumnezeu

un altul de leu și de urs izbăvit
tăiați două sute au fost de pârlog
scăpat pe fereastră cu fuga la Rama
de Mical soție ascuns prigonit
cu sulița-n ziduri de-acuma zălog

ca pâinea sfântită pe cel căutat

departe pe munte la Betel și Micmaș
oșteni două mii așteaptă răspunsul
iar alții-n Ghibea cu fiul alături
cu groază și ură stârniți Filistenii
au strâns ca să lupte o mie de cară

aduse în grabă și arderea toată
cu jertfa-n zadar mulțumirea uitară
pe Domnul punând-l în cumpănă strâmbă
evreii trecură Iordanul în spaimă
călăreți șase mii Filistenii îi urmară

dar el învrăjbitul de Domnu-n poruncă
își strigă chemarea de azi și de ieri
și nimeni nu-l vede pe câmpul de luptă
și nimeni n-aude ce spune la greu
pe vorbe l-apasă cu mii de poveri

dreptatea lui alta-i dreptatea din cer

ce soartă nebună mă frânge întruna
de patimi mă scurg din greșeală-n greșeală
și tac văzătorul cu Domnul de-o vreme
mă fură vrăjmașul pe câmp de bătaie
și-n creieri îmi urlă ciudată sminteală
războaie purtat-am cu neamuri o mie

El Domnul pe mână vrăjmașul mi-a dat
pe Amon cu Edom și regii din Teba
pe toți Filistenii din corturi și taberi
pe toți netăiații pe toți i-am tăiat

greșit-am eu unul cu voie nătângă
păcate se-ntind ca săgețile-n corzi
iertat-am Chemiții chemat-am pe Iuda
din Șur și Havila la luptă cu luptă
lovit-am dușmanul și noapte și zi

ce faptă mă umple de-atâta ocară

greșita-i o rege cruțându-l pe Agag
cu boii și oile slabe-n pământ
să înșeli tu porunca cerească pe câmpuri
stăpână doar sabia fie și tu
nimic să zdrobească al tău legământ

doar harpa copilului răul să-l stingă
când el uriașul se-ntoarce la treabă
Iar piatra se scurge din coif în țărână
și tremură-n spaime armia fugară
de rege poporul se leapădă-n grabă
stârnita-i pe Domnul mânia te paște
a zis văzătorul din morții peste noapte

la lupta te-ndeamnă cu tabăra toată
și sânge va curge și panică-n corturi
un altul va bate dușmanul de moarte

în capul lui cerul pământul de-a valma
se-nvârte cu semne prorociei se-ntrec
și strigă să iasă cu spor la bătaie
veniți să luăm pradă vite și oi
înfrânt-am pe neamul lui Amalec

îndură-se Domnul de noi Israel

departe pe munte Ghilboa fugarii
așteaptă zadarnic un rege răpus
ce mână vrăjmașă mă umple de sânge
ce arme îmi sfâșie trupul lovit
ce soare se stinge devreme-n apus

pierdut strigă unsul pierdut istovit

armura mi-apasă suflarea greoaie
din urmă săgeți zeci și zeci m-au ajuns
uitat sunt de domnul uitat sunt de lume
uitați îmi sunt fiii de lance răpuși
sunt singur cu robul pe câmp nepătruns

în sânge se scaldă trufia mea stearpă
mă cer Filistinii în lanțuri să pier
în vârful de spada m-aruncă blestemul
înfrântă oștirea-i aiurea pe dealuri
înfrânt sunt o Doamne înfrânt Israel

vitejii din Galad pe noapte călcară
și duseră morții apoi în cetate
amarnic jelindu-i scoțându-i din pietre
pe capul și trupul măritului rege
jurară cu luptă să facă dreptate

acolo în Iabes pe umbre de veacuri
din oasele arse stejarul de-o lume
își trage cuminte pe frunze și ziduri
sămânță din sevă și trup din cenușa
întâiului rege întâiului nume

privesc lumea

privesc lumea prin ochiul copilului meu
ce lume frumoasă se-așterne pe masă
privesc lumea prin ochiul părintelui meu
ce rece-i afară ce rece-i în casă

nu pot să văd primăvara aceasta
cu ochii mei obosiți printre gene
doar vântul mai zgâlțâie aspru fereastra
și flacăra-n sobă se stinge devreme

degeaba pleznesc merii galbeni de floare
degeaba se scurg liliecii în glastră
e rece fărâma acesta de soare
e rece iubirea din inima noastră

și plânge înfrântă de nopți și de zile
tovarășa mea de potecă și somn
nimicul ne-nvăluie timpul copile
închide pleoapa că vreau să adorm

Lotte

e sufletu-i cuprins de disperare
când ea desăvârșirea întruchipată
își curge viața într-un fluviu static
vremelnic printr-o albie secată

ea nu va ști ce freamătă sub gene
va sta mereu cuminte într-o glastră
ca trandafirul alb ce se arată
discret o primăvară la fereastră

apoi nimic nimicul va cuprinde
absurdul minților în dor tocite
bătrână primăvara viitoare
va naște alte flori nefericite

atât de minunată fu iubirea
că moarte a născut în strălucire
atât de plin fiorul ne-mplinirii
muri-necat de-atâta fericire

vioaie luminoasă ca un dans
se mistuie în aburi printre haine
prin ochii negrii vis și dor străbate
cu lumea ei de trecere prin taine

e sufletu-i cuprins de disperare
când ea desăvârșirea întruchipată
își curge viața într-un fluviu static
vremelnic printr-o albie secată

cimitirul apelor

valuri valuri după valuri
se strecoară printre pietre
stau deasupra peste maluri
șiruri lungi din fier de ghetă

ghete mari de promenadă
au carâmbii răsfirați
ghete mici cu toc de stradă
șir de dame și bărbați

zac acolo iar metalul
de-l atingi sună a clopot
undeva în zare malul
moare înecat în clocot

gând pios te-ndeamnă ele
să aprinzi o lumânare
sub o lacrimă din stele
curge Dunărea spre mare

curge Dunărea albastră
Dunărea nemuritoare
cimitir de ape naște
din pierdutele picioare

Budapesta 16 iunie 2015

ura vrăjmașului

urâți-mă vrăjmași urâți-mă
cât mai fierbinte ura să curgă
ca un fluviu de lavă

ura confratelui este
mai puternică decât iubirea
iubirea de sine

vai ce mare mă simt
ce grozavă încântare mă
scaldă în luminile gloriei

ura voastră este
combustibilul care
mă propulsează spre stele

acolo unde voi târâtoare
pe vreascuri de vremuri
nu atingeți spaima visului

numai ura vrăjmașului dă
măsura valorii mele
valorii mele interioare

urâți-mă vrăjmași urâți-mă
lumea-i a voastră eu doar
îmi trec prin ea nemurirea

viața arzând

cei care ard ca o torță nu putrezesc niciodată
să fi om și virtute trebuie să fi uman
cei necunoscuți de lume o privesc de la înălțime
chinuiți de micimea la care i-a blestemat cerul

în fiecare seară ne moare o zi din veșnicie
cu fiecare trăire ne adunăm emoțiile
plângem mult râdem puțin măsura o dă timpul
victoriile noastre sunt suma eșecurilor altora

cei care urăsc sunt osândiți de soartă
iubind îți cresc aripi ca să poți zbura departe
a respira este mai greu decât a trăi
dacă trebuie să mori mori cu sabia în mână

oamenii sunt uneori lupi iar lupii sunt uneori
oameni
cine te iubește te poate înșela și trăda oricând
loial îți este doar cel care se teme de tine
dacă e să lupți luptă pentru o binecuvântare

rămas templierul

*“celor rămași să păzească
trecătorile și crucea”*

rămas templierul păzind trecătoarea
amar celor doi pe un cal de noroc
departe sunt frații cu-armuri sclipitoare
plecați cavalerii și crucea de foc

se-ncinge dușmanul pe noapte căzând
smerit pelerinul se-nchină și plânge
dar lupta începe și sabia arde
se clatină calul când lancea se frânge

mi-s frații plecați peste țări după jir
îngână înfrânt templierul rămas
s-au dus după grade onoruri și fast
sunt singur cu spada la semn de popas

din cer văzătorul a tot și a toate
va trece cămila prin gaură-n ac
să fie de pildă dușmanilor crucii
rămas templierul în luptă sărac

veni-vor Kadoshii din marele templu
pe câmpul de luptă va sta ostenit
rămas cavalerul cu sabia frântă
alături de crucea lui Crist răstignit

culorile pierdute

odată cu frunzele copacului magic
s-au scurs și culorile mele-n grădină
viața a rămas încă puls și tristețe
fără ele fără semn rătăcind pe retină

pierdut-am paleta doar goale rămân
pânzele stranii mai albe și mici
arde din timpul rămas în uitare
tot ce mi-a dat Arhitectul pe-aici

mă plimb telescopic bastonul mă poartă
prin parcul regal mă strâng remușcări
mai cade o frunză mai cade o umbră
puține-au rămas pentru mine-n cărări

culorile mele pierdute culori
se sting în penumbră arzând dureros
mă-ntind după ele să prind câte una
prin crengi răstignite pe cerul vâcos

și caut în scorbura minții de ieri
le simt sunt acolo zvâcnind curcubeu
va crește copacul acela vor crește
alți muguri sălbatici din sângele meu

aripi și cruci

stoluri stoluri cruci și aripi
se amestecă pe ceruri
aripi frânte nasc o cruce
iar din cruce iarăși aripi
se ridică peste maluri
numai plânsul le mai duce

plâns de mamă plâns de tată
plâns de soră și de frate
arde lacrima vâscoasă
strecurându-se în suflet
nimeni liniștea străbate
nimeni nu ajunge acasă

Doamne îngerii tăi pleacă
răstigniți pe cruci de flăcări
sunt mai firavi decât ceața
ce le-acoperă urcușul
când se-nalță în depărtări
și le-nseninează fața

cum s-au stins atâtea doruri
fum și flăcări către stele
doar cenușa le cuprinde
naște cimitir de vise
când le-adună trist pe ele
din durere și le-aprinde

bate clopot după clopot
aripi frânte cad stingher
plecă înger după înger
către alte lumi din cer

croaziera ojete

eram
pe o mare de sticlă
iar sticla era
în clocot
cu o mână
femeile mă țineau
de mâna stângă
și îmi spuneau să fiu
cuminte
ceva mijea în sticla aceea
mijea a oază
a oază de întuneric
vâscos și ademenitor
iar femeile
mă țineau de mână
și mă rugau să
mă țin și eu de cuvânt
că și ele se țineau de
ceva cu cealaltă mână
ceva care mijea în oază

iar eu
mă țineam puternic cu
mâna dreaptă de cârmă
și înjuram
cineva mă certa violent
dar eu
de-abia îl vedeam prin sticlă
că valurile erau
deasupra ochilor
încă furtuna mai dospea coca
încinsă de perspectivă
iar femeile mă
țineau de mâna dreaptă
după ce am scăpat-o
supărat de pe cârmă
iar marea era
de sticlă din nou
sticla era mereu în clocot
femeile mă țineau amândouă
de câte o mână cu spaimă
nu mai aveam cârmă și
rostrul a intrat
în gheața icebergului
cel mai aproape din sticlă
iar sticla era în clocot

femeile mă țineau de mâini
amândouă cu groază
cineva mă certa violent
urlam și eu pe marea de sticlă
prăvălindu-mă-n oază
oficiul județean de turism

flăcările templului

flăcările templului au ars coloanele ionice
cele dorice și corintice au căzut în cenușă
vae victis vae victis se auzeau strigătele
celor arși între zidurile agitate de semne

sub ceruri înstelate se odihnește ea cupa
atinsă de buze tocite în rugăciune
nimeni nu plânge nimeni nu moare azi
cei aleși vor intra într-o sfântă adormire

sub roșie cruce cel judecat va aprinde
casa de pricini scutura-se-va bolta încinsă
apoi prăbușită pe lespezi va plânge aurita
meșterii vor pierde taina zidurilor în lume

răsări-vor prin umbre atârinate de stele
ziduri mai trainice cioplite-n cuvânt
alte flăcări vor arde alte coloane de zgură
alte zboruri vor începe urcușul celest

flăcările templului au ars coloanele ionice
cele dorice și corintice au căzut în cenușă
vae victis vae victis se auzeau strigătele
celor arși între zidurile agitate de semne

vestala

focul sacru domestic și sfânt din torță cuvântul
îl scurge în pietre și umbre ca o șoaptă de stele
albe coloane sprijină cerul ploaia norii și vântul
nimeni nu doarme doar templul plutește pe schele

la ceasul de lucru ea venerabila doamnă aprinde
zorii solstițiului mării meșteri se-ntorc între ziduri
șlefuiind piatra cea aspră din stâncă bolta cuprinde
flacăra mângâie fruntea ei albă încinsă de gânduri

și nimeni din vane și turnuri nu pleacă de-a-valma
când templul atârână-ntre cer și pământ străveziu
închide fereastra vestala altarului sacru cu palma
și porțile închide de-acum în ceruri e tot mai târziu

amăgirea leviatanului

(*Iov*)

I

șapte prinți frați și cele trei mai
frumoase surori la petrecerea lor
tatăl aduce arderea de tot după număr
degeaba nu se teme el robul ales
corul îngerilor: lovește-l cu bube ia-i boii
și roabele arde-i oile și păstorii ridică-i cămilele
prăvălește-i casa peste vlăstare-n petrecere
gol de muiere ieșit verde foc cu aripi
sânii și umbre gol de țărână adunat
El a dat cojoc de cojoc cu lepră
bune cu rele pe buze răstălmăcitoare
corul îngerilor: blestemă ziua nașterii dar
fericit muștratul se clatină unde creanga
rupe mărul cu mâinile vâlvătăi cuprinde
slava pe buze pasărea doarme
marea se clatină timpul o scurge
din valea unde se desfac aripile
naște femeia

II

pântecul lui când se afundă nu iartă
osul este deșertăciune solzii mușcă piatra
undița cu rugăciuni drăgălașe cârlig falca
înțelept jocul cu fete adună legământul
adâncul cap cu plete albe urmele
săgeata piatra pleavă-n grumaz
înainte groază lancea toporul fierul
ca paiul arama lemn putred se varsă
carnea nu se apasă cu undița-n limbă
nasul cu trestie rob pe viață se leagă
pesarul bucată cu bucată mădular din
strănut întocmit cu zimți tranșează
sabia mare grea puternică fiara din Nil
amăgită moare alergând sub flacăra
încolăcit șarpele via cu vin bun cântă

lumea cu mine

lumea a luat-o razna iar eu nu o mai înțeleg
încetul cu încetul am ieșit printre contracții
născut de-a-valma cu cei care s-au ajuns
azi unu mâine altul cum au crezut de cuviință
lumea a luat-o razna iar eu nu o mai înțeleg

dacă lumea ar fi aleasă eu nu aș fi alesul
cel care a luat-o în serios întotdeauna
când am crezut că e drept să cruți sau să ierți
dreptatea mea nu s-a potrivit în balanță
dacă lumea ar fi aleasă eu nu aș fi alesul

dreptatea mea arde dreptatea lumii e alta
se poartă pupiciuri inimioare potăi și ură
sunt ocolit cu incertitudinea statorniciei
validată de nimeni în eşantioane și grup
dreptatea mea arde dreptatea lumii e alta

paște păstorule astăzi paște și oile mele
lumea a luat-o razna iar eu nu o mai înțeleg
dacă lumea ar fi aleasă eu nu aș fi alesul
dreptatea mea arde dreptatea lumii e alta
paște păstorule astăzi paște și oile mele

pânza neagră

sunt bătrân de-acuma mamă
te-am ajuns încet din urmă
tu m-aștepți să vin cuminte
eu mă zbat să ies din turmă

turma asta nu mă lasă
să adorm nici o fărâmbă
trag de mine zi și noapte
gândurile mi le scurmă

demon negru îmi agită
creierii fierbinți în clocot
când mă trage când mă-mpinge
când pe cruce când sub clopot

undeva se plânge tata
că i-au profanat movila
iar la fratele mai tânăr
capu- i-au luat cu sila

toată viața mea scaldată
în atâtea performanțe
tremură pe neagra pânză
fără noime și speranțe

las în urma mea o lume
scârbă și nedumerire
testamentul filozofic
un dosar de urmărire

sunt bătrân de-acuma mamă
te-am ajuns încet din urmă
tu m-aștepți să vin cuminte
eu mă zbat să ies din turmă

Griet

a fost cutia fermecată sau nu a fost
decât lumina ce ascundea
năframa albastră

sclipind sideful sub ureche
un zâmbet trist născut pe buze
mai roșii decât taina lor

iar ochii mari deschiși ca noaptea
atât de tânără-i părea ea
fata cu cercei de perla

zăpezile de primăvară

era atât de caldă primăvara
și râul acela ce curgea agale
văzduhul fremăta de-atâta zgomot
neauzit de mugurii din vale
era atât de caldă primăvara

pleznea magnolia de bucurie
când noaptea a căzut pe nesimțite
din cer cădeau zăpezi de primăvară
întârziate albe adormite
pleznea magnolia de bucurie

sub brazii încărcăți de fulgi și ceață
treceau atâtea doruri printre ei
iar eu priveam poteca îngustă
ce șerpuia la deal sub pași mei
sub brazii încărcăți de fulgi și ceață

era atât de roșu lacul acela
era atât de caldă primăvara
pleznea magnolia de bucurie
sub brazii încărcăți de fulgi și ceață
era atât de roșu lacul acela

lacrimile Izei

de-ai știi tu râule ce duci la vale
atâtea doruri ale munților stăpâni
pe fața și pe dosul Izei lacrimi
se scurg profund din ochii lor bătrâni
de-ai știi tu râule ce duci la vale

pe unde îți verși amarurile toate
mai ști să-ți cânti durerile pe valuri
mai știi de unde vii în astă lume
ți-au dispărut pădurile pe maluri
pe unde îți verși amarurile toate

se strâng în ceruri duhuri de driade
din trunchiurile retezate de prisos
iar vântul poartă doinele de jale
spre Tisa și spre Dunăre mai jos
se strâng în ceruri duhuri de driade

unde-s pădurile din alte vremuri
de-ai ştii tu râule ce duci la vale
pe unde îţi verşi amarurile toate
se strâng în ceruri duhuri de driade
unde-s pădurile din alte vremuri

secretul lunii

MOTTO:

*„Dintr-un hoit de mamut
nu poți face trup de zână”*

VIRGINIA PARASCHIV

plângea pisica aceea otrăvită
se zbenguiau copiii prin spărturi
bătrâna moțăia sub ghilotină
în așteptarea marilor torturi

un cărucior aflat în fierbințeală
își risipea talașul sindical
cadavrele plezneau la întâmplare
în fața ritualului carnal

civilii se găteau de promenadă
din cer cădea convoi cu dezertori
copiii înjurau cuminți pe stradă
primarul bătuit de cerșitori

se risipeau școlarii cu felina
scliffea fântâna stelei căzătoare
inspectori avizau pe rond dogmatici
sentințe aruncate la-ntâmplare

șoptea bolnavul nașpa bicicleta
un frate-i deranja intimitatea
ardeau o creatură cu șireturi
când criza invada comunitatea

nu-mi cere să-ți aduc secretul lunii
e tot ce mi-a rămas pe dedesubt
eu am plecat demult din ochiul lumii
se scurge o duhoare de-nceput

mesaj celest

Dumnezeu și iubire

iubiți-vă pe voi și pe ceilalți iar
lumea va fi în mâinile voastre
iubiți-vă pe voi și pe ceilalți iar
lumea va fi la picioarele voastre

o lume mai dreaptă o lume mai bună

celestial message

God and love

Love yourselves and others and
the world is in your hands
Love yourselves and others and
the world is at your feet
a fairer world a better world

message céleste

Dieu et l'amour

*Aimez-vous et les autres et
le monde sera entre vos mains
Aimez-vous et les autres et
le monde sera à vos pieds
un monde plus juste, un monde meilleur*

NOTE DE LECTOR

Locurile comune și transcendența

Năluca nopții, discursul poetic imaginat de Mihai Ganea, induce, la o primă și grăbită lectură, o stare de perplexitate. Avem de-a face, în aparență, cu o suită de imagini și de expresii „sustrase” din arsenalul cutumiar poetic și religios. Rezultanta este însă o alcătuire poetică inedită și ciudată, care nu se lasă lesne decriptată. De aici și deruta receptării. Unii cititori onești și chiar de bună credință au afirmat că se află în fața unui experiment poetic, dar nu l-au putut defini coerent și argumentat. Poemul surprinde prin contradicția în termeni și ideatică, „nu are logică”, susțin consumatorii de literatură predispuși să dea verdict după prima lectură. Și totuși...un text care a stârnit controverse până la scrâșnet sau furie clamată cu violență (a se vedea reactivitatea unei părți din participanții la cenaclul scriitorilor din Baia Mare), se cere cercetat și citit oarecum inițiatic. Este știut deja în

mediile literare că Mihai Ganea, ca autor, nu alimentează, nici în proză, nici în versuri, confortul biologic, lenea de gândire și autosuficiența...

Să revenim asupra textului incriminat. Autorul își pune poemul la adăpostul unui generic biblic uzual și extrem de măgulitor pentru nevrotica specie umană. Trimiterea explicită din **moto** la enunțul care consacră divinitatea seminției umane, provoacă o stare de așteptare pentru un text-ceremonial, consacrat superbiei transcendente a condiției umane. Titlul poemului aproape că scapă de sub control, involuntar suntem trimiși în zona imaginarului poetic romantic. Debutul de poem stă sub semnul unui demers părelnic elegiac, cu infuzii clasicizante de pastel.

Poetul consemnează **dualitatea întuneric-lumină** cu recuzita toposurilor romantice antinomice, **noapte-lună**. Noapte cosmică reductibilă, prin personificare, la o entitate ființială ostenită și gârbovită, ce caută a-și găsi adăpost în întunericul generic dintr-o grotă pământeană. Noapte peste noapte, noaptea din văzduh, laolaltă cu noaptea de pe pământ, în simbioză și armonie. "Secera lunii", clipește șăgalnic și complice din înalt, solitară și semeață. Reprezentarea

lunii, prin sintagma-simbol a tăișului de lumină, comportă un amendament stilistic care abate exprimarea de la regula comună de limbaj. Apare ca element surpriză, în completarea enunțului verbal, un element predicativ suplimentar cu valoare de epitet. Ineditul valorii lexicale vine din inserarea unui neologism cu valoare de epitet personificator, „condescendentă”. Polisemia acestui termen, aproape imperceptibilă în uzul comun al comunicării de tip urban, polisemie care încorporează simultan două valori în aparență contrarii, o valoare pozitivă, aceea a bunăvoinței și empatiei, și o valoare peiorativă, aceea a unei aroganței, a privirii ironice „de sus” creează o inedită ambiguitate.

Polisemia furnizoare de **ambiguitate** intermediată de un neologism, vine să ne reamintească mijloace specifice de expresie ale simbolismului. Într-un context minimal, subzistă așadar, motivul romantic al nopții în contradicție cu motivul luminii de expresie simbolistă. Identificăm așadar și în planul expresiei verbale același recurs la coexistența principiilor contrarii, dualitatea. Poetul recurge așadar la dualitate ca principiu de referință, în plan imagistic, în planul expresiei verbale, cu loialitate a expresiei poetice

față de dualitatea de fond, principiul perechilor originare, El și Ea. Succesiunea de tablouri vivante ale seducției și împerecherii în intenție sau în fapt , aduc în prim plan de referință, înstrăinarea poetului de clișeul biblic al păcatului originar. Triada El, Ea și Ispita șarpelui demoniacă este dispersată și substituită cu o abordare din perspectiva învățăturilor orientale, infiltrate în mentalul european. Percepem în dinamica imaginilor dualitatea yin și yang. Poetul asimilează principiului feminin o protagonistă la care Biblia face o vagă referință, dar care în alte religii și culturi, este izvor de bâsmuiuri ale magiei negre, blestemate. Creatura cu nume Lilyth, perechea gemelară a bărbatului primordial. S-ar zice un eșec al primei faceri a speței umane, conform unor versiuni atestate în folclorul evreiesc. Această Lilyth, nenumită în poem, însoțindu-se cu șarpele demoniac, va deveni ea însăși demon feminin al nopții, exilată în mlaștini stătute și otrăvite. În Biblie apare doar aluziv și foarte vag, ea este chiar Năluca nopții, în poemul nostru este denumită abstract și rece, prima nudă. Femeia biblică unanim acceptată de cultul creștin, este numită de poet, a doua nudă, succesoarea ignorantă și inocentă a creaturii

pasionale și devoratoare de energii. Două protagoniste imaginate într-o existență simultană și concurențială în planul ispitirii sexuale, contemplate de „bărbatul geamăn”, absent din cadrul pătimirilor senzuale, inert, martor unor scene erotice halucinante, sau consumator placid de resturi pasionale. Dacă ne raportăm la dualitatea metafizicii chineze, înregistrăm, în desfășurătorul textului poetic, una și numai una, componenta feminin întunecată, cea a confuziei și a nedeterminării coerente. A doua nudă își pierde controlul de sine și tânjește după o experiență exotică, în irealitatea maladivă a imaginarului, cochetează cu propria sa nedeterminare și ispită, și sfârșește în plictis și dezamăgire, este victima unei aventuri eșuate, vegetează și somnolează hipnotic într-un proiect ratat. Prima nudă, lacomă de senzații, posesivă, preia inițiativa și ea, femela cea dintâi, împinge șarpele ireversibil în ispită. Imaginea erotică a împerecherii între cele două creaturi (a doua nudă prin întoarcerea la bărbatul predestinat, s-a întors cu plictis și resemnare la condiția umană) este, simbolic vorbind, o spirală inversă, o spirală involutivă. O spirală ce precede coborârea în beznă, în abis, unde pândește Prințul cu solzi de

foc al Iadului. Pentru prima nudă se petrece prima cădere și scufundare în elementul umed al mlaștinii dimpreună cu șarpele epuizat de fertilizare prin exersarea spiralei vertical ascendente, întru perpetuarea malefică a seminției sale. În fond, instinctele reziduale revin la matca lor, în fundătură fără deschidere și perspectivă. Imaginile cinetice se succed dramatic în poem, din noaptea cosmogonică, protagoniștii dispar, pe rând, două perechi, o pereche din două creaturi damnate, o pereche din două făpturi ce nu-și înțeleg determinarea și șovăie nedumeriți și vulnerabili între târâmurii. Nici șarpele nici bărbatul geamăn nu pot fi identificați ca însumare de însușiri masculine, yang. Sunt haotici și nonvolitionali, se lasă purtați de val, de meandrele seducției feminității. Poetul susține demersul imaginar printr-o stranie inserție lexicală a unor expresii metaforizante cu efect de ambiguitate derivată din simultaneitatea semnificațiilor. Deschiderea poetică provoacă cititorului-tălmăcitor de text piste evazive de identificare și interpretare. Să ne oprim la „a cincea întâlnire cu pământurile”. Enunțul conține numeralul cardinal fatidic care, în contextul scenelor de sorginte biblică, ne trimite la „cea de a cincea zi”,

numai că referința contextuală se raportează la „pământurile descompuse de umbre”. Luminozitate și opacitate, într-o alternanță dramatică, imagine plastică a des-facerii, absolut înstrăinată de „ziua a cincea” a Facerii. Expresia „bucuria de a trăi” cu trimitere instantanee la spiritul senzualității hedoniste, pare chiar un loc comun, limpede, neechivoc, adecvat creaturii instinctuale. „Colina negustorilor de umbre”, un enunț care, în structura integrală a poemul, sugerează cumva un întuneric difuz generat de un talcioc derizoriu antropomorfizant, așadar un întuneric accidental, de o dimensiune și densitate minimală. Se poate continua pe firul interpretărilor speculative ale expresiilor figurate, dar pedalând pe fiecare detaliu al logosului poetic, în căutarea unor sensuri criptate în cuvânt, se pierde în ceață imaginea, destinată percepției directe, nemijlocite. Toposuri romantice și simboliste, combinate alchimic cu noțiuni ale practicilor medicinei orientale, un logos poetic programat auctorial în parametri de maximă ambiguitate, și o rezultantă spectaculoasă, un efect de imagine ireală, atipică. Motivul șarpelui convertit într-o simbolistică ascunsă a spiralei, în fond, de ce nu, **Năluca Noptii** ne propune o călătorie, o Mare Călătorie,

prin corpul uman astral, decăzut din aura originară a divinității. Conchide implacabil poetul: „porțile cerurilor se/ deschiseră închizându-se apoi/ în candoare și taină/ era încă o zi a șaptea. Să înțelegem cumva că dintotdeauna și de-a pururea cele 7 Zile ale Creației se deschid și se închid într-o acoladă repetitivă și monotună a răului nemântuit din om? Sau poate POETUL covârșit de contradicțiile insolubile din paradigmele sacrosancte ale lumii civilizatoare, lasă liberul arbitru al imaginarului să compenseze insuficiența cognitivă? Mihai Ganea face o temerară tentativă: însumează locuri comune ale gândirii modern urbane, le obnubilează printr-un puternic imaginar al senzualității inocente, obligă cititorul să transgreseze din materialitate în inefabilă și pură transcendență.

Virginia Paraschiv

9 martie 2012

CUPRINS

năluca nopții	5
epoletul albastru	9
treptele tăcerii	11
a doua zi după	14
elegia iubirii	17
ultima dragoste	21
ultimul cavaler	23
străin de noapte rătăcind	25
parfum de trandafiri.....	27
Săcel	29
la Cotul Donului.....	31
o altă speranță.....	33
ultima strigare a cocoșului roșu	35
calea sabiei	38
balada șarpelui cu clopoței	40
întuneric și lumină.....	41
Stejarul din Iabes	42
privesc lumea.....	49
Lotte.....	50
cimitirul apelor	52
ura vrăjmașului.....	54
viața arzând	56
rămas templierul.....	57
culorile pierdute	59

aripi și cruci.....	61
croaziera ojețe	63
flăcările templului	66
vestala.....	68
amăgirea leviatanului	69
lumea cu mine.....	71
pânza neagră.....	73
Griet.....	75
zăpezile de primăvară.....	76
lacrimile Izei.....	78
secretul lunii.....	80
mesaj celest.....	82
NOTE DE LECTOR	
Locurile comune și transcendența	87

Redactor : Virginia Paraschiv

Coperta : Mihai Ganea

Tehnoredactor : Alin Oltyan

Bun de tipar: august 2016. Apărut: septembrie 2016

Editura TRANSILVANIA, Str. Luminii nr.5/7

430333, Baia Mare, Tel & fax : 0362401599

Tel.mobil: 0748859034

E-mail : mihai_ganea10@yahoo.com

PRINTED IN ROMANIA
